

Ο ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΚΑΙ Ο ΧΕΙΜΕΡΙΝΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΗΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

Από τις μαθήτριες:

- ❖ Δέσποινα
- ❖ Μαρία
- ❖ Ιωάννα

Εισαγωγή

Αποτελούμε την μία από τις τέσσερις ομάδες της εργασίας αυτής και η επιθυμία μας είναι να δημιουργήσουμε έναν **τουριστικό οδηγό** της περιοχής μας (Βοιωτία), ο οποίος θα αναδεικνύει την ομορφιά της και θα παρουσιάσει στους μελλοντικούς επισκέπτες μέρη, τα οποία *αξίζουν μία επίσκεψη*. Σε σχέση με την δική μας συμμετοχή σε όλη αυτή την ομαδική προσπάθεια, έχουμε αναλάβει τον **θρησκευτικό** και τον **χειμερινό** τουρισμό της Βοιωτίας και σκοπός μας είναι να μάθουμε ακόμα πιο πολλές πληροφορίες για σπουδαίους *θρησκευτικούς τόπους*, οι οποίοι έπαιξαν ένα σημαντικό ρόλο στην ιστορία της περιοχής, αλλά και *χειμερινούς προορισμούς*, οι οποίοι συνεχίζουν να χαρακτηρίζονται ως «ιδανικοί» για μία απόδραση από την καθημερινή μας ζωή. Εν τέλει, συλλέξαμε αρκετά στοιχεία για διάφορα μοναστήρια (πχ *Παναγία του Ελικώνα, Μονή Οσίου Λουκά*), για την αξιοθαύμαστη **Αράχωβα** που χαρακτηρίζεται για την γραφική της ομορφιά και για διάφορες δραστηριότητες, οι οποίες θα κεντρίσουν το ενδιαφέρον πολλών χειμερινών επισκεπτών.

Θρησκευτικός τουρισμός στην περιοχή της Βοιωτίας

Εικόνα 1: www.religiousgreece.gr

Μονή Οσίου Λουκά

Η Μονή του Οσίου Λουκά βρίσκεται στις πλαγιές του *Ελικώνα* και η πορεία του μοναστηριού συνδέεται άρρηκτα με το πρόσωπο, την ζωή και το έργο του **Όσιου Λουκά του Στειριώτη**, ο οποίος θεωρείται από τους αναμορφωτές της μοναχικής ζωής τον 10^ο αιώνα.

Ο Όσιος Λουκάς γεννήθηκε το 896 στο Καστρί και από μικρός ξεχώριζε για την **καλοσύνη** του και την **συμπόνια** του για τους φτωχούς.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΜΟΝΗ

Σύμφωνα με πολλά σημειωματάρια, η μονή ιδρύθηκε από τον αυτοκράτορα τον **Κωνσταντίνο τον Μονομάχο** και κατά την περίοδο της κατάληψης της Πόλης (1204), περιέρχεται στην δικαιοδοσία των *Λατίνων*. Πρέπει, επίσης να σημειωθεί ότι η μονή συνδέθηκε άμεσα με τον ξεσηκωμό του γένους. Εκεί φυλάσσονται και τα άμφια του **Δεσπότη Σάλωνων Ησαΐα**, ο οποίος είχε ευλογήσει τους εξεγερμένους. Ύστερα από ενέργειες του σημερινού αρχιεπισκόπου Ιερωνύμου, στις **11 Οκτωβρίου**, η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία επέστρεψε τα ιερά λείψανα του Οσίου στη μονή.

ΚΤΙΡΙΑΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ

Περνώντας, αρχικά, από το «Καμpanαρείον», αντικρίζουμε τους δύο αξιοθαύμαστους ναούς. Ο μεγαλύτερος είναι το καθολικό της μονής και τιμάται στο όνομα του ιδρυτή της (του **Οσίου Λουκά**) και στη βόρεια πλευρά, βλέπουμε τον αρχαιότερο ναό της μονής, ο οποίος είναι ο ναός της Παναγίας και ο αρχιτεκτονικός του τύπος είναι **σταυροειδής σύνθετος τετρακίονιος με τρούλο** (επηρεασμένος από τα πρότυπα της Κωνσταντινούπολης). Επιπλέον, υπάρχει και ένας υπόγειος ναός, η Κρύπτη η οποία βρίσκεται κάτω από το καθολικό.

ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΚΤΙΡΙΑ

- **βορδοναρείο** (σταύλος)
- **βαγενναρείο** (κελάρι)
- **μαγκιπέιο** (φούρνος)
- **νοσοκομείο**
- **γηροκομείο**
- **αρχονταρίκι**
- **ραπταρείο**
- **βιβλιοθήκη** της μονής.
- **φωτάναμα** (εκεί κατέφευγαν οι μοναχοί για να ζεσταθούν)

Η Μονή Οσίου
Λουκά βρίσκεται
σε απόσταση 30
χλμ από την
Λιβαδειά. Η
είσοδος είναι
ελεύθερη, ενώ στο
μουσείο υπάρχει
εισιτήριο

Παναγία του Ελικώνα

Η μονή της Ευαγγελίστριας χτίστηκε τον **12^ο** αιώνα, ανακαινίστηκε το **1665** και βρίσκεται **12** χλμ δυτικά της Αλιάρτου. Όταν πρωτοχτίστηκε ο ναός, μητροπολίτης ήταν ο μετέπειτα άγιος **Ιωάννης Καλοκτένης**, ενώ δυστυχώς δεν υπάρχουν αρκετές πληροφορίες για τον ιδρυτή της μονής. Μετά από λίγα χρόνια από τότε που ανακαινίσθηκε, το μοναστήρι έγινε **Σταυροπηγιάκό**. Τότε ηγούμενος ήταν ο **Παφνούτιος**.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΜΟΝΗ

Η προσφορά του μοναστηριού στον αγώνα κατά τον τουρκικό ζυγό ήταν καθοριστική ακόμα τα χρόνια αυτά ήταν πολύ σκληρά. Συγκεκριμένα, Οι μοναχοί της Ευαγγελίστριας, γνωρίζοντας ότι συνήθως τα μοναστήρια θεωρούνταν *απαραβίαστα* από τους Οθωμανούς, συνέβαλαν στην διατήρηση του ελληνορθόδοξου ιδεώδους, λειτουργώντας ένα **κρυφό σχολείο** διότι γνώριζαν την σπουδαιότητα της εκπαίδευσης. Επιπλέον, πρέπει να αναφερθεί ότι βρέθηκε μία σπάνια **κρύπτη**, στην οποία μπορούσε να μπει κανείς μόνο κάτω από το σημείο όπου βρισκόταν η *Αγία Τράπεζα* στο ιερό του ναού. Η κρύπτη είναι αφιερωμένη στην *Αγία Τριάδα* και φιλοξενούσε όχι μόνο μικρούς μαθητές, αλλά και τα **κειμήλια** της μονής που έπρεπε να προφυλαχθούν από τους αλλόθρησκους. Η μονή οργανώθηκε και λειτουργεί *με γυναικεία αδελφότητα* από το 1959. Πρώτη Γερόντισσα και κτήτορας της Ιεράς Μονής, η μοναχή **Ανθούσα Μαντά** που πάντα με τον φωτισμό και την γλυκύτητα της καλωσόριζε τους ευλαβείς προσκυνητές της Μονής.

ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

Φτάνοντας στην μονή, διακρίνουμε τον διώροφο ναό της *Αγίας Αικατερίνης*, ο οποίος χτίστηκε το 2001. Ο κάτω ναός είναι αφιερωμένος στον *Ευαγγελιστή Ματθαίο* και χτίστηκε με τα χρήματα της Λιβαδίτισσας πιστής Ευσταθίας Μανώλαινα. Ο πάνω ναός, εκτός από την Αγία Αικατερίνη, είναι αφιερωμένος και στον **Άγιο Νικόλαο**. Στην συνέχεια, αντικρίζουμε τον μεγαλοπρεπή ναό της Ευαγγελίστριας, που στο πλάι του ακουμπάει η είσοδος της κρύπτης της *Αγίας Τριάδας*. Παρά τις αλλοιώσεις του ναού που έγιναν την δεκαετία του '60, σώζονται αρκετά αρχιτεκτονικά μέλη, όπως θωράκια του παλιού τέμπλου και επιστύλια που έχουν τα χαρακτηριστικά του 12^{ου} αιώνα.

ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

Νοτιανατολικά του καθολικού της Θεοτόκου βρίσκεται το παρεκκλήσι του **Αγίου Γεωργίου**. Δυστυχώς ,δεν υπάρχει ακριβής χρονολογία οικοδόμησης του ναού. Στο παρεκκλήσι του Αγίου Γεωργίου βρίσκεται και ο τάφος από λαξευτό μάρμαρο της μακαριστής γερόντισσας **Ανθούσας**.

Στα βορειοδυτικά του καθολικού είναι το κελί του Μουκαντά. Είναι το κελί εκείνο όπου μόνασε ο εκχριστιανισθείς Τουρκαλβανός **Σερασκιέρης Μουκαντά**, που ύστερα από θαύμα της Παναγίας το οποίο είδε εδώ, βαφτίστηκε χριστιανός, χειροτονήθηκε μοναχός και χρημάτισε μάλιστα και ηγούμενος του μοναστηριού. Σήμερα το κελί του Μουκαντά χρησιμοποιείται ως **εξομολογητήριο**. Πίσω ακριβώς από το καθολικό και στην γωνία της πτέρυγας, όπου βρίσκεται το κελί του Μουκαντά, συναντάμε το **δεσποτικό**. Ένα κομμάτι μεταμορφώθηκε σε καταδεχτικό χώρο φιλοξενίας και ανάπαυσης του εκάστοτε **Μητροπολίτη**.

ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

Στο διάβα των αιώνων, τα μοναστήρια γίνονταν *τόποι καταφυγής* και *προσκυνήματος* και άλλοτε γίνονταν στόχοι των αλλόθρησκων κατακτητών. Για αυτό το λόγο συναντάμε συχνά **κατακόμβες** στα μοναστήρια. Έτσι και στην μονή της Ευαγγελίστριας, υπάρχει η κατακόμβη της **Αγίας Τριάδας**. Υποστηρίζεται ότι η κρύπτη αυτή στα χρόνια της τουρκοκρατίας φιλοξενούσε το **κρυφό σχολειό** του μοναστηριού.

Μονή Σαγματά

Την τοποθεσία στο όρος *Ύπατον* των αρχαίων θα επιλέξει ο **Όσιος Κλήμης** για να δώσει τον αγώνα της πνευματικής άσκησης και να γίνει τον 12ο αιώνα, ο κτήτορας του μοναστηριού. Η αρχιτεκτονική του διάταξη είναι χαρακτηριστική του 12^{ου} αιώνα. Το οικοδομικό συγκρότημα της μονής έχει τραπεζοειδές σχήμα και περιλαμβάνει σε παράταξη τα κελιά που περικλείουν την ευρύχωρη αυλή με το καθολικό. Το καθολικό του μοναστηριού είναι αφιερωμένο στη **Μεταμόρφωση του Σωτήρα**. Το καθολικό ετιμάτο στο όνομα του Παντοκράτορα Χριστού.

Μονή Ιερουσαλήμ Δαύλειας

Στην ανατολική πλευρά του εθνικού δρυμού του *Παρνασσού* σε υψόμετρο **900** μέτρων βρίσκεται αιώνες τώρα ριζωμένο το μοναστήρι της Ιερουσαλήμ. Η μονή χτίστηκε στα μέσα του **11^{ου} αιώνα**. Σε κοντινή απόσταση από την μονή ο επισκέπτης θα συνεισφέρει τον μικρό ναό της **Φανερωμένης**. Ένας τοίχος με **ενδιαφέρουσες τοιχογραφίες** της κρητικής σχολής έχει μετατραπεί σε τέμπλο. Η μονή της Ιερουσαλήμ απέχει **6,5** χιλιόμετρα από την **Δαύλεια**. Θα ακολουθήσετε την εθνική οδό Αθηνών Θεσσαλονίκης, θα στρίψετε από το κάστρο προς τον **Ορχομενό** και μέσω Χαιρώνειας θα φτάσετε στον προορισμό σας

Χειμερινός τουρισμός στην περιοχή της Βοιωτίας

Εικόνα 2: www.terrabook.com

Αράχωβα

Η Αράχωβα είναι χτισμένη στις νότιες ράχες του *Παρνασσού*, σε υψόμετρο 900-1100 μ. και είναι ένα σημείο αναφοράς σε σχέση με τον χειμερινό τουρισμό της Βοιωτίας. Η περιοχή της Αράχωβας έχει πανάρχαια ιστορία, καθώς είναι γεμάτη από οικίσεις που ανέρχονται ως το 1200 μ.Χ. Μια πολύ σημαντική εκδήλωση που γίνεται στην πόλη της Αράχωβας είναι το **πανηγύρι του Αϊ Γιώργη**, καθώς οι Αραχωβίτες θέλουν να τιμήσουν τον προστάτη τους. Μία γνωστή εκδήλωση, η οποία διοργανώνεται κατά την διάρκεια του πανηγυριού και αποτελεί έθιμο της Αράχωβας, είναι το **Πανηγυράκι**.

Διαμονή και παραδοσιακά προϊόντα

Λόγω της αύξησης της δημοτικότητας της Αράχωβας, πλέον, υπάρχουν αμέτρητοι χώροι διαμονής και έχουν δημιουργηθεί πάρα πολλοί τρόποι διασκέδασης, οι οποίοι μπορούν να αποτελέσουν ένα **θετικό** παράγοντα στην ικανοποίηση των τουριστών από την περιοχή. Τα παραδοσιακά προϊόντα που παράγονται στην Αράχωβα είναι το τσίπουρο, η φέτα, το γιαούρτι, το οψιμοτύρι (γαλακτοκομικό προϊόν), οι χυλοπίτες, ο τραχανάς, τα αμυγδαλωτά, τα καρυδάτα (ή σκαλτσούνια), οι ροζιέδες, ο χαλβάς, τα κοκοτάκια και οι τηγανήτες. Ένα άλλο παραδοσιακό προϊόν είναι το Αραχωβίτικο κρασί, το οποίο, δυστυχώς, παράγεται σε μικρές ποσότητες και πλέον είναι *δυσεύρετο*. Εξίσου σημαντικό είναι και το Αραχωβίτικο λάδι, καθώς είναι **κορυφαίας ποιότητας**. Τέλος, το πιο φημισμένο προϊόν της Αράχωβας είναι η **φορμαέλλα**, η ονομασία της οποίας έχει καταχωρηθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση σαν προστατευόμενη ονομασία προέλευσης (Π.Ο.Π).

Χιονοδρομικό κέντρο Παρνασσού

Το χιονοδρομικό κέντρο του Παρνασσού κατασκευάστηκε το 1976 και είναι το **μεγαλύτερο** και τεχνολογικά αρτιότερα οργανωμένο χιονοδρομικό κέντρο της **χώρας**. Λειτουργεί από τον Δεκέμβρη έως τον Απρίλη, σε υψόμετρο 1.640- 2.260 μέτρα, στις τοποθεσίες *Κελλάρια* και *Φτερόλακα*. Αξίζει να αναφερθεί ότι το Κέντρο διαθέτει 23 πίστες, 7 χιονοδρομικές διαδρομές και 7 μονοπάτια. Υπάρχουν πίστες για αρχάριους, μέσους και καλούς χιονοδρόμους. Νότια του Παρνασσού, εκτείνεται ένα μικρότερο χιονοδρομικό κέντρο γνωστό ως **Γεροντόβραχος**, το οποίο είναι το πρώτο που λειτούργησε στον Παρνασσό. Διαθέτει **δύο** συρόμενους αναβατήρες, οι οποίοι απευθύνονται κυρίως σε καλούς σκιέρ, παιδικούς αναβατήρες, σαλέ, σχολή σκι και προφανώς ιατρείο.

Ελικώνας

Μιλώντας για τον Ελικώνα, αναφερόμαστε σε ένα βουνό που είναι πολύ κοντά στην Αθήνα, αλλά δυστυχώς δεν είναι τόσο γνωστό. Ο Ελικώνας έχει υψόμετρο 1.748 μέτρα και θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ένας κατάλληλος προορισμός για όσους ορειβάτες θελήσουν. Το συγκρότημα αυτό, αποτελείται από τον κυριώς Ελικώνα με ψηλότερη κορυφή την **Παλιοβούνα**, τους **Κολλιέδες**, την **Μεγάλη Λούτσα** και τον **Ζαγαρά**. Ενδιαφέρουσες διαδρομές είναι η ανάβαση στην **Παλιοβούνα**, η **διάσχιση του Ζαγαρά** (μακριά πορεία σε ένα ωραίο ανάγλυφο η οποία όμως πρέπει να γίνει στην κατεύθυνση *Πουρνάρα - Αγία Άννα*, διότι αντίστροφα η σήμανση είναι **αόρατη**) και η κατάβαση της **Κλεισούρας**.

Βιβλιογραφία και διαδικτυακές πηγές

- ❑ Καραπετσάς Αθανάσιος, *Η Παναγία του Ελικώνα*, Α' έκδοση: Αθήνα 2010-2011
- ❑ *Μοναστήρια και προσκυνήματα της Ελλάδος*, υπό την αιγίδα της Ελληνικής Εκκλησίας
- ❑ *Μείζονος Ελληνισμού, «Βοιωτία, Ιστορία και Πολιτισμός»*

- ❖ <http://www.daa.gov.gr/newsite/>
- ❖ <https://parnassos-ski.gr/>
- ❖ <http://www.snowreport.gr/posts/339.html>
- ❖ http://www.topoguide.gr/hiking_on_elikon.php

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ!